

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2- 7029 din 28 noiembrie 2022

La nr. 15/3850 din 18.11.2022

Ministerul Sănătății

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8349 din 24.11.2022

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății și nici pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Suplimentar, obligația autorului de a asigura consultarea publică a proiectului rezultă și din norma cuprinsă la pct.190 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, care statuează că „[...] Proiectul anunțat se plasează, concomitent, pe pagina web oficială a autorului proiectului în vederea efectuării consultării publice a proiectului”.

Cu referire la informarea publicului privind inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, se remarcă că autorul a respectat această etapă esențială a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, se remarcă că transparența în procesul decizional a fost asigurată parțial.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat în scopul „[...] motivării tinerilor specialiști de a-și desfășura activitatea în instituțiile medico-sanitare din țară, în special în cele din mediul rural.”

Autorul a mai precizat că, „Domeniul resurselor umane din sănătate este unul prioritar la nivel național și este reflectat în documentele strategice ale Ministerului Sănătății. Criza resurselor umane în sănătate este determinată de insuficiența și distribuția geografică neuniformă, atât a medicilor și farmaciștilor, cât și a personalului medical și farmaceutic cu studii profesionale tehnice postsecundare. În topul preferințelor tinerilor specialiști este mediul urban în detrimentul celui rural, astfel înregistrându-se un deficit de medici în instituțiile medico-sanitare raionale și rurale.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea art.11 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, astfel încât medicii și farmaciștii, precum și personalul medical și farmaceutic cu studii profesionale tehnice postsecundare să beneficieze de debursarea integrală a indemnizației unice în valoare de 120 mii lei și respectiv 96 mii lei. Aceasta urmează să fie achitată integral după 6 luni de activitate.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele unui grup de persoane (medici și farmaciști, precum și personal medical și farmaceutic cu studii profesionale tehnice postsecundare) de a beneficia de debursarea integrală a indemnizației unice, după 6 luni de activitate, care reprezintă un factor de motivație eficient pentru această categorie de subiecți, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației

naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „În scopul acordării indemnizațiilor tinerilor specialiști, pentru anul 2022 au fost aprobate mijloace financiare în valoare de 23.840,0 mii lei. Până la moment au fost acordate indemnizații în sumă de 5.900,0 mii lei.

Costul implementării proiectului în cauză până la finele anului 2022 va constitui 17.936,0 mii lei (anexa 3). Respectiv, în anul 2022 costul implementării proiectului se va efectua în limita alocațiilor aprobate în acest scop (23.840,0 mii lei (aprobat 2022) – 5.900,0 mii lei (executat) = 17.940,0 mii lei (soldul)).

Tinerii specialiști, absolvenții învățământului profesional tehnic postsecundar, se încadrează în câmpul muncii începând cu luna august, iar tinerii specialiști absolvenții studiilor postuniversitare de rezidențiat, începând cu luna noiembrie-decembrie.

Luând în considerație că, conform prevederilor proiectului în cauză, indemnizația unică pentru tinerii specialiști se va achita integral într-o singură tranșă, după 6 luni de activitate, absolvenții anului 2022 vor beneficia de această indemnizație în anul 2023, cei care vor absolvi în anul 2023 vor beneficia de indemnizație în anul 2024, și așa mai departe.

Costul implementării prezentului proiect pentru anii 2023-2025 va constitui anual circa 23.400,0 mii lei (anexa 4), care se încadrează în limitele prevăzute pentru acest scop în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății în scopul motivării tinerilor specialiști de a-și desfășura activitatea în instituțiile medico-sanitare din țară, în special în cele din mediul rural.

Proiectul supus expertizei nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății și nici pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat. Însă, cu referire la informarea publicului privind inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, se remarcă că autorul a respectat această etapă esențială a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a proiectului de decizie.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

24.11.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal

